

4. Krivice po božji previdnosti

Ustanovitelj Opus Dei — življenjepis sv. Jožefmarija Escrivája.

3. Dec. 2017

↗ Nazaj na kazalo

Silni prelom, ki ga je v življenju družine povzročila nenadna smrt gospoda Joséja, je neizbrisno zaznamoval bodočnost Escrivájevih. Kljub temu pa je ta izguba po eni strani znova utrdila sinov poklic, in ga po drugi prisilila, da svoje

življenje preuredi v služenje svoji materi, sestri in bratu. Študij prava, ki se ga je lotil z veseljem in dokončal v stiskah, je namesto osvoboditve postal njegov jarem. Od leta 1926 in še posebej po dokončanem študiju na Pravni fakulteti je njegovo ukvarjanje s poučevanjem nenehno. Ne zaradi strokovnega poklica, temveč zaradi obveznosti, da zasluži kruh svojim domačim; kar mu daje občutek, kakor da je obsojen na veslanje na galeji. **Sem galjot poučevanja,**^[1] bo nekoč vzkliknil in razkril svojo dušo.

Escrivájevi so v Zaragozi živeli revno. Revno in brez slutnje upanja na olajšanje. Ob vsem tem si niso predstavljali, da se bo ta položaj sčasoma še poslabšal. Vse do skrajnosti, ko bo kasneje Jožefmarija napravil pregled svojih sredstev za preživljanje in bo moral zapisati: **Ne vem, kako lahko preživimo ...**
Dejansko – o tem bom že povedal

*ob svojem času – živimo tako od
mojega štirinajstega leta, čeprav
se je položaj zaradi očkove smrti
zaostril.*^[2]

Za štirimi stenami je družina stisko dostojno prenašala ter skušala z vsemi sredstvi ohranjati stare domače tradicije in navade iz časa gospoda Joséja. O Guitínu, malem Santiagu, pripovedujejo anekdoto, ki mimogrede pokaže na sled, ki jo je med svojimi zapustil glava družine, »velik miloščinar«. Miloščina Escrivájevih je sedaj prihajala iz njihovega lastnega uboštva. To je anekdota o nuni, ki je prišla z oskrbovano deklico na dom gospe Dolores prosit miloščino: ***Prišla je neka sveta nunica, vodeč za roko bitjece, vzgojeno v sirotišnici tiste častite skupnosti, in ko je prosila za miloščino, ji je šel mali izročit skromno vsoto, ki mu jo je njegova mati dajala vsak mesec; in nedolžno, brez kakršnekoli***

škodoželjnosti, je dejal sestrici, ki se je prav veselo smejala: Sestra, to je za obe.^[3]—

V tako neugodnih okoliščinah, ko je iz dneva iztisnil vsako uro in kradel čas spancu, je uspel dokončati svoj študij. Še vedno je bil skrajno nepopustljiv glede ideala, ki ga je videl v duhovništvu. Pri iskanju razlage za skromno premoženje nekdanjega nadzornika v Sv. Karlu izstopa v prvem obdobju njegovega duhovniškega življenja nenavadno, da ne rečemo nenormalno dejstvo. In sicer to, da je dva dni po posvečenju bliskovito imenovan na funkcijo in da potem dve dolgi leti prebije v Zaragozi, ne da bi uspel urediti svoj položaj duhovnika, ki je inkardiniran v škofijo, toda brez gmotnega vzdrževanja.^[4]—

V resnici Jožefmarija ni ostal križem rok. Samostojno je s pomočjo vplivnih ljudi in prijateljev iskal

mesta, kjer bi lahko vršil svojo službo. Ti koraki so ga privedli do tega, da je kot nekaj pomožnega in eventualnega sprejel kaplanijo sv. Petra Nolasca. Ničesar ne vemo o tistih korakih, obstaja pa zanimiva dokumentirana sled o kasnejših neuspelih poizkusih.

Zaragoški nadškof v pismu 19. decembra 1925 v odgovor predsedniku pokrajinskega odposlanstva pravi:

»Spoštovani gospod in prijatelj, odgovarjam na vaše cenjeno pismo, v katerem je g. José Escriba (*sic*) priporočen za kaplanijo sester Kongregacije Marije Zadoščevalke, in vam z velikim obžalovanjem sporočam, da je bilo to mesto pred osmimi dnevi podeljeno g. Manuelu de Pablu, ki ga je tudi sprejel.

Z največjim veseljem vam bom ustregel ob naslednji priložnosti, saj veste, da se lahko z vso svobodo

obrnete na vašega dragega prijatelja in prelata, ki vam pošilja svoj blagoslov. – Nadškof.«^[5]

Ta naslednja priložnost za to, da bi mu ustregel, se je kot nalašč ponudila konec marca; in takšen je bil odgovor, ki ga je dne 3. aprila 1926 nadškof dal predsedniku odposlanstva:

»Spoštovani gospod in prijatelj, ko sem prejel vaše cenjeno pismo, s katerim ste mi priporočili g. Joséja Escrivája, duhovnika, za kaplanijo sester služabnic od učlovečenja, sem že imel opravljeno in podpisano imenovanje v prid nekega drugega gospoda. Resnično obžalujem, da vam ne morem ustreči, in verjamem, da razumete, da ne zato, ker ne bi hotel.«^[6]

Ta pisma dajejo vtis, da so mu bila mesta na kaplanijah odrečena zaradi prevelikega števila kandidatov ali pa zaradi večjega zasluženja tistih, ki so

se zanje potegovali.^[7] Toda ob hladnokrvni proučitvi ravnanja kurije, je treba sprejeti mnenje bolje obveščenih, ki so poznali spletke zaragoške duhovščine. Kar se je dogajalo, kaže na to, da je nekdo s pomočjo svojega vpliva počel vse mogoče, da bi ga izgnal iz škofije, bodisi zlepa bodisi »z udarci«.^[8]

Takšna trditev sovpada z dejstvi in ni prav nič pretirana, kajti José Pou de Foxá, ki se je lahko prepričal preko svojih številnih stikov s škofijskimi oblastmi in s kleriško srenjo, o tem ni imel nikakršnega dvoma. Vedoč, da je bil okrog mladega duhovnika načrtan krog osamitve in da zanj »ni prostora« v Zaragozi, mu je nasvetoval, naj gre v Madrid.^[9]

Obstaja tudi neka zabeležka iz leta 1931, v kateri nam Jožefmarija namigne na nastrojenost kurije, ko pravi: ***Bilo bi zelo zanimivo, če bi na tem mestu povedal, kaj se je***

zgodilo z mojimi priporočili v Zaragozi, vendar ne bom.^[10]

Njegova edina in dobrohotna pripomba o tej zadevi je bila, da je Gospod dopustil, da mu delajo *krivico po božji previdnosti.*^[11] Po božji previdnosti zato, ker ga je z zapiranjem nekaterih vrat in odpiranjem drugih Bog korak za korakom vodil do kraja in trenutka, izbranega za odgovor na tisti njegov klic: **Domine, ut videam!** Duhovnik je kakor ubog slepec še naprej stopal dalje, ne da bi vedel, kam ga bo to privedlo.

Četudi datum ni jasen, je verjetno bilo meseca septembra 1926, preden je opravil izpit iz forenzične prakse, ko se je napotil v Madrid. Namen potovanja je bil poizvedeti o doktorskem študiju na Centralni univerzi.^[12] Stopnja doktorske izobrazbe, ki je omogočala ukvarjanje s poučevanjem, je bila razen tega tudi dokončna izpolnitev

volje njegovega pokojnega očeta. V tistih dneh se mu je ponudila priložnost za poučevanje v neki novi izobraževalni ustanovi v Zaragozi, kar je bilo vsekakor boljše kot poučevanje na domu. Ustanova se je imenovala Center Amado.

Santiago Amado Lóriga, pehotni kapetan in diplomirani naravoslovec, je že dalj časa koval načrt, kako bi v Zaragozi odprl šolo za pripravo na sprejemne izpite različnih smeri, zlasti za vstop v vojaške akademije. Po njem poimenovana šola je odprla svoja vrata oktobra 1926. Na reklamnih letakih, na katerih so bili navedeni profesorji, se na seznamu pojavi »G. José María Escrivá. Duhovnik.«^[13] V okviru pravne sekcije šole so se diplomanti prava pripravljali na sprejemne izpite, univerzitetni študenti pa so lahko utrjevali svoje znanje posameznih predmetov. Sodeč po pismu, ki mu ga je poslal eden od njegovih študentov

26. 5. 1927, se je Jožefmarija ukvarjal s pripravami za majhno skupino študentov.

Pismo je napisal Nicolás Tena, ki mu v mladostnem in domačem tonu sporoča o izidu svojega izpita iz kanonskega prava. V njegovem sklepnem pozdravu pa je vidna neposrednost in apostolska gorečnost, ki jo je duhovnik gojil do študentov: »Oče, šel sem k spovedi in k obhajilu in o tem moram napisati zelo dolgo pismo.«^[14]

Skladno s kraljevim ukazom iz leta 1926 je šel Jožefmarija delat izpit v izrednem roku januarja 1927; opravil je predmet forenzična praksa in s tem končal študij licenciata.^[15] V drugi številki revije »Alfa-Beta«, ki jo je izdal Center Amado februarja 1927, najdemo v izpostavljenem odstavku visokodonečo novico: »S sijajnim uspehom je zaključil študij prava naš dragi duhovnik in

profesorski kolega, g. José María Escrivá. Ker njegova skromnost čestitk ne dopušča, si čestitamo mi sami v prepričanju, da bosta njegova razgledanost in talent za našo hišo vselej predstavljala eno najtrdnejših zagotovil za uspeh.«^[16] —

Marca 1927 v tretji številki nedavno nastalega lista »Alfa-Beta« njen urednik obžaluje, da v tej izdaji, posvečeni »izboru del naših profesorjev prava«, ni bilo mogoče vključiti prispevka profesorja Luisa Sancha Serala, ki je bil odsoten in je pred nedavnim postal nosilec katedre za civilno pravo na Univerzi v Zaragozi. (Očitno je Santiago Amado izkoristil vsako priložnost za povzdigovanje ugleda svoje šole s hvaljenjem profesorskega zbora.) Med prispevki profesorjev je tudi »Oblika zakonske zveze v sedanji španski zakonodaji, avtor José María Escrivá y Albás. – Duhovnik in pravnik. Profesor kanonskega in

rimskega prava na Centru
Amado.«^[17]

Naslednji mesec se Jožefmarijevo
ime na seznamu profesorjev ne
pojavi več.

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

^[1] Zapiski, št. 441.

^[2] Zapiski, št. 387.

^[3] Pismo 7. 10. 1950, št. 47. Po
pripovedovanju ljudi, ki so bili z
njimi v stiku, je miloščina kot delo
usmiljenja ostala zakoreninjena v
celotni družini. Prim. npr. José López
Ortiz, *Sum.* 5267.

^[4] Jožefmarija je bil posvečen v
duhovnika *ad titulum servitii*
dioecesis.

[5] AGP, RHF, D-05188.

[6] *Prav tam.*

[7] Prim. Javier Echevarría, *Sum.* 1917.

[8] Álvaro del Portillo, *Sum.* 235.

[9] »Spominjam se, kako mi je José Pou de Foxá, mož z izrednim spominom in podroben poznavalec cerkvenega življenja v mestu, leta 1942 povedal, da je on sam svetoval očetu, naj gre v Madrid. 'V tistih okoliščinah,' s temi besedami se je izrazil Pou de Foxá, 'za Jožefmarija tukaj ni bilo prostora.'« (Javier de Ayala, AGP, RHF, T-15712, str. 2).

[10] *Zapiski*, št. 193. Priporočila so dokumenti, ki jih škof izda podrejenemu iz svoje škofije, s katerimi potrdi njegovo dobro obnašanje nekemu drugemu prelatu.

[11] Te besede so bile ustanoviteljev skopi odgovor na vprašanje msgr.

Álvara del Portilla o tem, kaj se je zgodilo z njegovimi priporočili v zaragoški kuriji (prim. *Zapiski*, št. 193, op. 209).

[¹²] O tem ustanoviteljevem potovanju poroča msgr. Javier Echevarría: »Velikokrat sem ga slišal govoriti, da je šel v Madrid leta 1926; vendar pa nimamo nobenega dokumenta, iz katerega bi bilo razvidno, v katerem delu leta je šel na to pot« (Javier Echevarría, *Sum.* 1945).

Univerza v Madridu, takrat imenovala *Central*, je imela fakultete in visoke šole vsakovrstnih smeri ter je bila v Španiji edina univerza, na kateri je bilo v tistih letih mogoče opravljati doktorski študij iz katerekoli discipline.

[¹³] Prim. »Alfa-Beta« – *Mesečna revija. Center Amado*. Prva številka je iz januarja 1927 (prim. AGP, RHF, D-04357-8).

[¹⁴] Prim. Pismo Nicolása Tene Tejera (26. 5. 1927), AGP, RHF, D-04743.

[¹⁵] Ta kraljevi ukaz je študentom, ki jim je do konca študija manjkal en ali dva predmeta, dovoljeval, da opravljajo izpit januarja in jim ni bilo treba čakati na redni junijski izpitni rok. Prošnja je datirana z 10. januarjem 1927 in pravi takole: [...] ***ker izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva kraljevi ukaz z dne 22. decembra 1926, namreč do konca študija mu manjka samo predmet »forenzična praksa«*** [...] (prim. *Osebna univerzitetna mapa ..., op. cit.*).

[¹⁶] Prim. Revija »Alfa-Beta«, letnik 1, februar 1927, str. 16.

[¹⁷] Prim. *prav tam*, marec 1927, str. 10–12. Drugi članki, objavljeni v tej številki: *El retracto de Abolorio o Derecho de la Saca*, Pedro de la Fuente, tožilec; *Significado de la locución »Ius ad rem«*, Ramón

Serrano Suñer, državni odvetnik; in
Comentarios a la Ley Hipotecaria, J.
M. Franco Espés, pravnik.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/4-krivice-po-bozji-
previdnosti/](https://opusdei.org/sl-si/article/4-krivice-po-bozji-previdnosti/) (8. Apr. 2025)